

ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΔΡΥΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Νέοι και ψυχαγωγία

Κατά τη σχολική χρονιά 2000 - 2001 στο γυμνάσιο Δρυμού του Δήμου Μυγδονίας από μια ομάδα μαθητών της Β' γυμνασίου σε συνεργασία με το διευθυντή του σχολείου κ. Βέτσιο Ελευθέριο εκπονείται πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης με θέμα: «Ψυχαγωγία στο μέρος που ζω».

Αφορμή για την υλοποίηση ενός τέτοιου προγράμματος είναι η πίστη μας ότι ο τρόπος ψυχαγωγίας των ανθρώπων κάθε εποχής, και ιδιαίτερα των νέων, βρίσκεται σε συνάρτηση με τις δυνατότητες που παρέχει κάθε φορά η κοινωνία, στις διεξόδους και τις λύσεις που προσφέρει στα αναφεύμενα προβλήματα και παράλληλα ανακτά το πολιτισμικό επίπεδο, δηλαδή το περιεχόμενο της σκέψης, των αναζητήσεων και των τέρψεων των εν λόγω ατόμων και σκιαγραφεί την ίδια την εικόνα τους. Αυτό σημαίνει πως ο τρόπος ψυχαγωγίας είναι ο καθρέφτης μιας κοινωνίας.

Είναι αλήθεια ότι στο Δήμο Μυγδονίας δεν υπάρχει αφθονία «προτάσεων» και ποικιλία εναλλακτικών «λύσεων» ψυχαγωγίας, αλλά οι επιλογές είναι συνήθως περιορισμένες και ως ένα βαθμό καθηλωμένες σε παλιά πρότυπα ψυχαγωγίας. Πιστεύουμε όμως ότι η ουσιαστική ψυχαγωγία δε βρίσκεται πάντα στα άφθονα μέσα διασκέδασης αλλά εξαρτάται από τον τρόπο, με τον οποίο τα διάφορα αυτά μέσα - ακόμη και όταν είναι λίγα - μπορούν να αποβούν χρήσιμα. Γι' αυτό οι νέοι, για να μπορούν να αισθάνονται νέοι, χρειάζονται ένα νεανικό τρόπο ψυχαγωγίας, που να τονώνει το δυναμισμό τους και να ενισχύει τη φρεσκάδα

Η Περιβαλλοντική ομάδα του Γυμνασίου Δρυμού που πραγματοποίησε την έρευνα με τον διευθυντή κ. Βέτσιο Ελευθέριο

τους. (πίνακας 1).

Άλλωστε, πραγματικός στόχος της ψυχαγωγίας είναι η αγωγή της ψυχής, η διάπλαση που οδηγεί στη βαθμιαία προαγωγή του. Ψυχαγωγία δε σημαίνει η οποιαδήποτε κάλυψη του ελεύθερου χρόνου με ασχολίες που διαμορφώνουν ένα χαμηλό ήθος και μια ατελή ή ευτελή προσωπικότητα.

Σε καιρούς, όμως, μεταβατικών και αντιφατικών σαν τους δικούς μας, ο τρόπος ψυχαγωγίας των νέων συγκεντρώνει το ενδιαφέρον μας και προωθεί ένα γενικότερο προβληματισμό. Πρόσφατα, βγήκαν τα αποτελέσματα μιας έρευνας που έγινε στους μαθητές του σχολείου μας για τα ενδιαφέροντα, τις τέρψεις και τον ελεύθερο χρόνο των νέων που εμβάλλουν σε σκέψη. Στο ερώτημα «Ποιο χώρο ψυχαγωγίας προτιμάτε να επισκέπτεστε;» μόνο ένα μικρό ποσοστό (12,5%) πηγαίνει στα γραφεία που πολιτιστικού συλλόγου του χωριού του για να ψυχαγωγηθεί. Οι νέοι μας, εναρμονισμένοι προς

το πνεύμα της εποχής, κινούνται ψυχαγωγικά στο δίπτυχο «γήπεδο (42,5%) - καφετερία, μπαρ (27%)». (πίνακας 2)

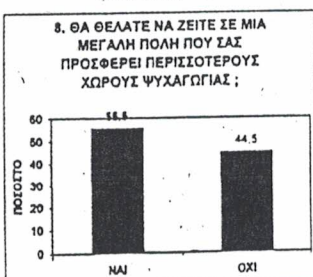
Αυτά τους προσφέρουν έναν τρόπο μηχανικής ψυχαγωγίας, άλλοτε παθητικής και άλλοτε εκρηκτικής. Ο τρόπος διασκέδασης τους υπακούει δουκικά σε κάποια μοντέλα αμφισβήτησιμης ποιότητας, που από τη μια δεσμεύουν το δυναμισμό τους και από την άλλη τον διοχετεύουν σε εξαλλότητες. Αυτού του είδους η ψυχαγωγία είναι στερεότυπη, πάντα όμοια, δεν έχει το χαρακτήρα της ελεύθερης έκφρασης και του αυτοσχεδιασμού, που προσφέρει το αναπάντεχο και το απροσδόκητο. Η διασκέδαση του νέου, λοιπόν, η τόσο τυποποιημένη, αυτοκτονεί μέσα στην προετοιμασία της. (πίνακας 3)

Πέρα, όμως, από το ανησυχητικό φαινόμενο της μη ποιοτικής ψυχαγωγίας των νέων του σχολείου μας, η έλλειψη του ελεύθερου χρόνου των νέων μας λόγω του φόρτου των σχολικών μαθημάτων είναι ένα θέμα που μας απασχόλησε στην έρευνά μας. Σε ανάλογο ερώτημα το 55,5% των μαθητών απαντά ότι το σχολείο δεν αφήνει αρκετό ελεύθερο χρόνο για ψυχαγωγία. (πίνακας 4) Όπως φαίνεται, λοιπόν, η υπερεντακτικοποίηση του σημερινού σχολείου στο πλαίσιο του τεχνοκρατικού του προσανατολισμού, με απώτερο σκοπό την προετοιμασία των νέων για την είσοδό τους στην παραγωγική διαδικασία, επιφέρει τη μονοδιάστατη ενασχόληση των παιδιών σήμερα μόνο με τα σχολικά μαθήματα. Το άγχος των σπουδών και ο φόρτος των σχολικών υποχρεώσεων σε συνδυασμό με τη βαθμοθηρία, που επικρατεί, περιορίζουν τους νέους και μειώνουν στο ελάχιστο τον ελεύθερο χρόνο τους.

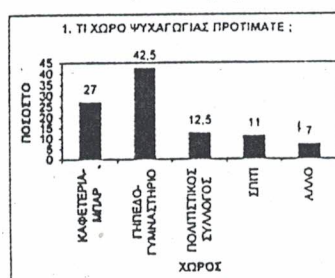
Τελειώνοντας οφείλουμε να επισημάνουμε ότι όταν ο νέος άνθρωπος σήμερα δε γνωρίζει την ομορφιά, δεν μπορεί να ψυχαγωγηθεί με την ομορφιά. Αν θέλουμε να δώσουμε ποιότητα ψυχαγωγίας στους νέους, πρέπει να τους δείξουμε με το δάκτυλο τον ουρανό και να τους μάθουμε να μην κοιτάνε το δάκτυλο αλλά τα αστέρια.

Βέτσιος Ελευθέριος

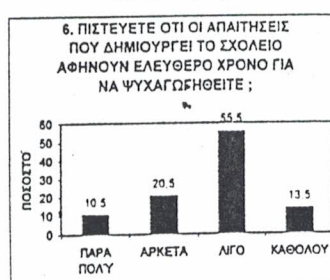
(πίνακας 1)

(πίνακας 2)

(πίνακας 3)

(πίνακας 4)

